

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО
ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG-RRP-3.008 „ПОДКРЕПА ЗА ПРЕХОДА КЪМ
КРЪГОВА ИКОНОМИКА В ПРЕДПРИЯТИЯТА”

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
Дата на разясненията от СНД: 15.09.2023 г.			
74.	07.09.2023г.	Публикуването на информация, на интернет сайта на крайния потребител относно намаляването на въглеродния му отпечатък, като резултат от въвеждането на кръговите модели ще бъде ли сметено като достатъчно за да се осигури и по-висока информираност на потребителите.	Моля, запознайте се с разяснението по Въпрос № 65.
75.	07.09.2023г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с обявената процедура BG-RRP-3.008 „Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията” имаме следните въпроси:</p> <p>В Насоките за кандидатстване т. 13.1. са идентифицирани 6 кръгови модела, от които 5 задължителни (подт. 1; 2; 3; 4 и 5) и един (подт. 6 не е задължителен и може да бъде включен в предложенията за изпълнение на инвестиции по преценка на кандидатите/партньорите). В раздел „План за изпълнение/дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва да опишат Дейност I по начин, от който да е видно как всеки отделен актив осигурява въвеждането на един или повече от кръговите модели, посочени по-горе по подт. 1) до подт. 6).</p> <p>На стр. 28 е записано, цитат: "Изпълнението на инвестициите е препоръчително да осигури и по-висока информираност на потребителите относно намаляването на въглеродния отпечатък във връзка с внедрените производствени методи на кръговата икономика. ... Информацията относно това дали предложението за изпълнение на инвестиция включва дейност/и за информиране на потребителите за намаляването на въглеродния отпечатък следва да бъде представена в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване. "</p> <p>В Критериите за оценка т. 5 Кръгови модели, включени в инвестицията - максималният брой точки получава инвестиция, която включва въвеждането на кръгови модели в</p>	<p>Моля, запознайте се с разяснението по Въпрос № 20.</p> <p>В допълнение, при описаната в запитването Ви хипотеза и във връзка с оценката по критерий 5 „Кръгови модели, включени в инвестицията” от критериите за оценка на качеството на предложението съгласно „Критериите и методологията за оценка на предложенията за изпълнение на инвестиции” (Приложение 7 към Условието за кандидатстване), предложението ще получи 4 точки, ако инвестицията включва въвеждането на 5 (пет) от кръговите модели, посочени в подт. 1) до подт. 5) от т.13.1 на Условието за кандидатстване. Съответно предложението ще получи 3 точки, ако инвестицията включва въвеждането на 4 (четири) от кръговите модели, посочени в подт. 1) до подт. 5), включително (независимо от тяхната комбинация) от т.13.1 на Условието за кандидатстване.</p> <p>Дейността за информиране на потребителите за намаляване на въглеродния отпечатък не е изброена (посочена) като кръгов модел в т. 13.1 от Условието за кандидатстване. Съгласно същия раздел от Условието, разглежданата дейност е препоръчителна и може да бъде предвидена за изпълнение по преценка на кандидата/партньора (в случаите на партньорство) и описана в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение” от Формуляра за кандидатстване.</p>

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО
ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG-RRP-3.008 „ПОДКРЕПА ЗА ПРЕХОДА КЪМ
КРЪГОВА ИКОНОМИКА В ПРЕДПРИЯТИЯТА”

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Снд
		<p>дейността на предприятието, а именно: подг. 1 И подг. 2 И подг. 3 И подг. 4 И подг. 5 от т. 13.1 на Условието за кандидатстване И Дейност за информиране на потребителите за намаляването на въглеродния отпечатък.</p> <p>На следващата стъпка от оценката за получаването на 4 точки е записано, цитат: "Инвестицията включва въвеждането на 5 от гореизброените кръгови модели в дейността на предприятието."</p> <p>Молим да потвърдите, че 4 точки ще получи проект, които включва въвеждането на 5 от гореизброените кръгови модели в дейността на предприятието, независимо от тяхната комбинация, а именно:</p> <p>подг. 1 от т. 13.1 на Условието за кандидатстване ИЛИ подг. 2 от т. 13.1 на Условието за кандидатстване ИЛИ подг. 3 от т. 13.1 на Условието за кандидатстване ИЛИ подг. 4 от т. 13.1 на Условието за кандидатстване ИЛИ подг. 5 от т. 13.1 на Условието за кандидатстване ИЛИ</p> <p>Дейност за информиране на потребителите за намаляването на въглеродния отпечатък.</p> <p>Молим да потвърдите, че и за останалите стъпки от оценката важи същото правило (в случай, че тълкуването е правилно).</p> <p>С уважение.</p>	
76.	07.09.2023г.	<p>Уважаеми Дами и Господа,</p> <p>моля, за отговор на следните въпроси по процедура BG-RRP-3.008 "Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията":</p> <p>1. В случай, че инвестицията по проекта ще доведе до намаляване на количеството вода, използвана при производството на единица продукция, то с това ще се счита ли, че е въведен кръгов модел в дейността на предприятието</p>	<p>1., 2. и 3. Съгласно т. 13.1 от Условието за кандидатстване, по процедурата са допустими предложения за изпълнение на инвестиции, включващи Дейност I. „Придобиване на нови технологии за въвеждане на кръгови модели в предприятията”, която следва да осигурява въвеждането на кръгови модели в едно или повече от направленията, посочени в същия раздел от Условието, едно от които е направление „5) Подобряване на енергийната ефективност на продуктите”. Във връзка със запитването Ви, уточняваме, че в рамките на това направление е допустимо внедряването на технологии, които осигуряват производството на продукти с по-висока енергийна ефективност при тяхното използване/употреба (в сравнение с енергийната ефективност на същия/те продукт/и</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Снд
		<p>за "Подобряване на енергийната ефективност на продуктите" и ще получим ли точки за изпълнение на критерия?</p> <p>2. В контекста на горния въпрос, в случай, че в инвестицията по проекта ще доведе до намаляване на електрическа енергия, използвана при производството на единица продукция, то с това ще се счита ли, че е въведен кръгов модел в дейността на предприятието за "Подобряване на енергийната ефективност на продуктите" и ще получим ли точка за изпълнение на критерия?</p> <p>3. В случай, че за производството на дадено изделие, след изпълнение на инвестицията ще се изразходва по-малко количество енергия, то счита ли се, че е налице подобряване на енергийната ефективност на даденото изделие в сравнение с енергийната му ефективност преди изпълнението на инвестицията и ще бъдат ли дадени точки по критерия за "Подобряване на енергийната ефективност на продуктите"?</p> <p>4. Бихте ли посочили конкретни примери за енергийно ефективни продукти?</p> <p>С уважение.</p>	<p>преди внедряването на съответната технология), а не технологии, които водят до намаляване на количеството вода или електрическа енергия, влагани/използвани при производството на единица продукт.</p> <p>В допълнение, моля запознайте се с разясненията по Въпроси № 14, № 51 и № 56.</p> <p>4. Подобряване на енергийната ефективност на продукти може да бъде постигната чрез внедряването на технологии за производство на всички видове продукти, които потребяват/използват енергия при употребата им от страна на крайните потребители/клиенти и в резултат на инвестицията биха потребявали по-малко количество енергия при своята работа/употреба/използване от страна на потребителите – такива продукти са например съоръжения, оборудване, апаратура, електротехнически, електронни изделия, които консумират енергия при своята работа/употреба.</p> <p>Допълнителни примери за енергийно ефективни продукти се съдържат във Въпрос № 14 и разяснението по него.</p>
77.	07.09.2023г.	<p>Уважаеми Дами и Господа,</p> <p>моля, за отговор на следните въпроси по процедура BG-RRP-3.008 „ПОДКРЕПА ЗА ПРЕХОДА КЪМ КРЪГОВА ИКОНОМИКА В ПРЕДПРИЯТИЯТА”:</p> <p>1. Предприятие (Кандидат) произвежда продукти, при чиито производство при настоящата технология се генерира голямо количество брак, които се предава на външни фирми за събиране и изгаряне.</p> <p>В случай, че Кандидатът направи инвестиция в инсталация - Инсинератор за изгаряне на отпадъци, то ще се счита ли, че е въведен кръгов модел в дейността на предприятието за "Намаляване образуването на отпадъци"?</p> <p>2. Предприятие (Кандидат) при производството на своите</p>	<p>1. Придобиването на „инсталация - Инсинератор за изгаряне на отпадъци“ с цел третиране на отпадъци, които предприятието „предава на външни фирми за събиране и изгаряне” не отговаря на нито един от кръговите модели, включени в допустимите по процедурата направления, посочени в т. 13.1 от Условието за кандидатстване. Съгласно т. 13.2 и т. 16 от Условието за кандидатстване, с цел гарантиране в максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди”, по процедурата няма да се подкрепят „дейности и активи, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране”. В тази връзка, инвестиция с обхват съгласно посоченото в т. 1 от запитването Ви, няма да се счита за допустима по настоящата процедура.</p> <p>2. Посоченото в запитването Ви по т. 2 би се считало за допустимо при спазване на всички останали изисквания за допустимост на кандидата, партньора (в случаите на партньорство) и дейностите съгласно Условието за кандидатстване по процедурата. Въз основа на информацията, изложена във въпроса, инвестицията може да бъде отнесена</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
		<p>продукти влага различен брой материали. Поради технологични ограничения при производството на единица продукция се генерира голямо количество отпадък от различните материали.</p> <p>В тази връзка, допустима ли е процедурата инвестиция в машини, посредством които отпадъкът от производството да се оползотворява и влага отново в производството на нови за кандидата продукти, но които попадат в основния Код на икономическа дейност на кандидата и ще се счита ли тази инвестиция за кръгов модел в дейността по "Намаляване образуването на отпадъци"?</p> <p>С уважение,</p>	<p>към направление 1) „Намаляване образуването на отпадъци” чрез внедряване на технологии за „подготовка за повторно използване и/или рециклиране и/или други дейности за преработка на отпадъците от производствената дейност (на кандидата и/или на партньора, в случай че предложението се изпълнява в партньорство) и последващото им влагане като суровина в производствени процеси”. В зависимост от спецификата на дейността и продуктите на предприятието, отпадъците от производството му могат да бъдат влагани отново като суровина за производството на нови за предприятието продукти, отнасящи се към икономическа дейност със същия четирицифрен код по КИД-2008, т.е. четирицифрен код, който съвпада с кода на настоящата основна или допълнителна дейност на предприятието, включително нова такава. В тази връзка, обръщаме внимание, че съгласно т. 11.1 от Условието за кандидатстване, кандидатите е допустимо да заявяват подкрепа само за икономическа дейност в сектор С „Преработваща промишленост” съгласно КИД-2008 (т.е. икономическата дейност, към която се отнасят новите за предприятието продукти следва да попада в сектор С съгласно КИД-2008).</p> <p>В допълнение и в случай на избран режим „регионална инвестиционна помощ” съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014, следва да определите коректно приложимата категория първоначална инвестиция с оглед стартирането на производството на нов за предприятието продукт и като се съобразите с изискванията, произтичащи от категорията на предприятието (микро, малко, средно или голямо предприятие) и мястото на изпълнение на инвестицията. Изискванията относно допустимите категории първоначална инвестиция при избран режим „регионална инвестиционна помощ” са описани подробно в т. 13.1 от Условието за кандидатстване. Обръщаме внимание, че в този случай ако кандидат/партньор (в случаите на партньорство) е голямо предприятие И мястото на изпълнение на инвестицията, предвидена от кандидата/партньора е в Югозападен район на планиране (ЮЗР), то е допустимо голямото предприятие да изпълнява единствено дейности, които имат за свой основен предмет осъществяването на първоначална инвестиция, която създава нова икономическа дейност, свързана с придобиването на материални и/или нематериални активи само за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • създаване на нов стопански обект; • диверсификация на дейността на даден стопански обект, при условие че новата дейност не е същата или сходна с дейността, извършвана преди това от него. <p>За да е налице категорията „диверсификация на дейността на даден стопански обект, при условие че новата дейност не е същата или сходна с дейността, извършвана преди това от него”, то новите за предприятието продукти следва да се отнасят към икономическа дейност с различен четирицифрен код съгласно КИД-2008 спрямо кода на настоящата</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Снд
			основна и допълнителна/и дейност/и на предприятието.
78.	07.09.2023г.	<p>Имам следните въпроси:</p> <p>1. Възможно ли е в проектното предложение по процедурата да се обоснове създаване на нов стопански обект, при условие че фирмата ни е обосновала създаване на нов стопански обект в процедура Технологична модернизация за същата сграда. Към момента на кандидатстване новият стопански обект все още не е пуснат в експлоатация и дружеството не е започнало дейност в него. Тоест ще започнем дейностите по двата проекта заедно в новия стопански обект.</p> <p>2. Ако в проектното предложение заложим Първоначална инвестиция, която създава нова икономическа дейност - диверсификация на дейността на даден стопански обект, при условие че новата дейност не е същата или сходна с дейността, извършвана преди това от него, имам следните въпроси:</p> <p>- Ако произвеждаме сандвичи и по проекта придобием машина за био опаковки за тези сандвичи (преди това не сме произвеждали опаковки в стопанския обект, а сме ги купували), това счита ли се за диверсификация. Също следва ли да генерираме приходи от новата икономическа дейност (производство на опаковки), тъй като опаковките ще са за сандвичите и ние реално ще генерираме приходи единствено от продажба на сандвичи, а няма да продаваме само опаковки.</p> <p>- Ако започнем да произвеждаме бисквити в обекта, в който произвеждаме сандвичи. Производството на бисквити е изцяло различен процес, но като приходи ще се отчита под същия икономически код със сандвичите. Това би ли покрило горното изискване за диверсификация на дейността?</p>	<p>Посоченото в т. 1 от запитването Ви не е допустимо по настоящата процедура. Създаването на новия стопански обект се счита за стартирало във връзка с вече изпълнявания договор за финансиране по процедурата за технологична модернизация в предприятията. Първоначалната инвестиция по настоящата процедура в случаите на избран режим „регионална инвестиционна помощ” съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 не може да попада в разглежданата категория, доколкото за „същата сграда” вече е предвидено и е стартирало „създаване на нов стопански обект в процедура Технологична модернизация”, въпреки че същият „все още не е пуснат в експлоатация”.</p> <p>2. Съгласно т. 13.1 от Условието за кандидатстване в случай, че кандидат/партньор е голямо предприятие И мястото на изпълнение на инвестицията, предвидена от кандидата/партньора е в ЮЗР (NUTS-2), то е допустимо голямото предприятие да изпълнява единствено дейности, които имат за свой основен предмет осъществяването на първоначална инвестиция, която създава нова икономическа дейност, свързана с придобиването на материални и/или нематериални активи САМО за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • създаване на нов стопански обект; • диверсификация на дейността на даден стопански обект, при условие че новата дейност не е същата или сходна с дейността, извършвана преди това от него. <p>Във връзка с втората допустима категория първоначална инвестиция (приложима само за големи предприятия с място на изпълнение на инвестицията в ЮЗР), която създава нова икономическа дейност, в Приложение 10 към Условието за кандидатстване е представено определение за „същата или сходна дейност” по смисъла на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014, а именно дейност от същия клас (четирицифрен код) на статистическата класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 (КИД-2008). Посоченото означава, че под „диверсификация на дейността на даден стопански обект, при условие че новата дейност не е същата или сходна с дейността, извършвана преди това от него” следва да се разбира стартирането в резултат на инвестицията на нова за голямото предприятие икономическа дейност, чиито четирицифрен код по КИД-2008 е различен от кода на настоящата и на допълнителните дейности (ако има такива), извършвани от предприятието преди изпълнението на инвестицията по настоящата процедура.</p> <p>Относно производството на сандвичи и в случай, че с инвестицията ще бъде стартирано производството на опаковки, то би могло да се счита че предложението попада в</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			<p>разглежданата категория, доколкото двете дейности се класифицират с различен четирицифрен код съгласно КИД-2008. Необходимо е, обаче, да се отчете и обстоятелството, че съгласно Методологичните бележки към КИД-2008 (Приложение 12 към Условието за кандидатстване), ако една единица (предприятие) извършва няколко икономически дейности, основната дейност се определя на база добавената стойност на всяка дейност съгласно правилата, представени подробно в Методологичните бележки. В тях е посочено, че понякога не е възможно да се получи информация за добавената стойност, разпределена по осъществяваните различни дейности. По тази причина се използват заместители на показателя „добавена стойност“, като в практиката на Националния статистически институт, използваният заместител е показателя „нетен размер на приходите от продажби на продукция, стоки и услуги” на предприятието.</p> <p>Относно производството на сандвичи и на бисквити и в случай, че производството на бисквити „като приходи ще се отчита под същия икономически код със сандвичите”, то съгласно горепосоченото определение за „същата или сходна дейност”, няма да се счита че инвестицията попада в категорията „диверсификация на дейността на даден стопански обект, при условие че новата дейност не е същата или сходна с дейността, извършвана преди това от него” (приложимо само за големи предприятия с място на изпълнение на инвестициите в ЮЗР).</p> <p>Тъй като в запитването Ви не е посочена категорията на предприятието, както и мястото на изпълнение на инвестицията, уточняваме, че за кандидатите и партньорите - микро, малки и средни предприятия с място на изпълнение на инвестициите в ЮЗР, както и МСП и големи предприятия с място на изпълнение на инвестициите извън ЮЗР, при режим „регионална инвестиционна помощ“ е приложима категорията първоначална инвестиция „диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент”. Допълнителна информация за тази категория е представена в Приложение 3А към Условието за кандидатстване, като по отношение на нея няма изискване за стартиране на нова икономическа дейност с код, различен от кода на настоящата/ите дейност/и на предприятието.</p> <p>В допълнение обръщаме внимание, че от представената в запитването Ви информация относно придобиването на оборудване за новото производство както на био опаковки, така и на бисквити не е видно към кой от допустимите от процедурата кръгови модели се отнасят инвестициите. По настоящата мярка е допустима само Дейност I „Придобиване</p>

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО
ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG-RRP-3.008 „ПОДКРЕПА ЗА ПРЕХОДА КЪМ
КРЪГОВА ИКОНОМИКА В ПРЕДПРИЯТИЯТА”

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			на нови технологии за въвеждане на кръгови модели в предприятията” - тя трябва задължително да осигурява въвеждането на кръгови модели в едно или повече от направленията, посочени в т. 13.1 от Условието за кандидатстване. Подробна информация относно допустимите дейности и разходи по процедурата се съдържа в т. 13.1 и т. 14.2 от Условието за кандидатстване.
79.	08.09.2023г.	Здравейте, считам, че най-смислената за нас дейност за информиране на потребителите за намаляването на въглеродния отпечатък в резултат на инвестицията е инфоден, на който да бъдат поканени ученици, напр. от техникуми - бъдещи потребители както на внедряваните технологии, така и на произвежданите продукти. Искаме да им покажем как ще можем да произвеждаме с минимална суровина и ще намалим отпадъка и какви са иновативните технологии, с които се постига това. Моля да потвърдите, че такава дейност за информиране е допустима. Благодаря предварително за отговора.	Моля, запознайте се с разяснението по Въпрос № 65.
80.	08.09.2023г.	Уважаеми представители на СНД, моля за разяснение на следния въпрос: Шивашко предприятие с КИД 29.32 иска да кандидатства по програма Кръгова икономика за закупуване на шредер, който ще се използва за раздробяване на останалата като отпадък кожа, която в момента се депонира. Със шредера отпадъчната кожа става на гранули и ще можем да я продадем на циментовите заводи, които я горят. Идеята е, че няма да я изхвърляме на сметище, а ще я продаваме в компактен вид и ще се използва в друго производство.	Изложената в запитването информация не е достатъчна за предоставянето на еднозначно и категорично становище по поставения от Вас въпрос. Въпреки това, обръщаме внимание, че дадена инвестиция може да бъде отнесена към направление 1) „Намаляване образуването на отпадъци” в случай, че включва внедряване на технология за подготовка за повторно използване и/или рециклиране и/или други дейности за преработка на отпадъци от производствената дейност и последващото им влагане като суровина в производствения процес на други предприятия (т.е. като ресурс/суровина, която в материално отношение става част от крайния продукт), при спазване на всички останали критерии за допустимост на кандидата, партньора (в случаите на партньорство) и дейностите съгласно Условието за кандидатстване по процедурата. От представената информация в запитването не е видно, че преработената на гранули отпадъчна кожа ще бъде влагана като суровина, която в материално отношение ще става част от крайния/те продукт/и на циментовите заводи, а по-скоро, че същата ще бъде използвана за осигуряване/протичане на производствения процес на тези заводи. Също така, относно използването на преработената във вид на „гранули” кожа в „циментовите заводи, които я горят” обръщаме внимание, че съгласно т. 13.2 и т. 16 от Условието с цел гарантиране в

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО
ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG-RRP-3.008 „ПОДКРЕПА ЗА ПРЕХОДА КЪМ
КРЪГОВА ИКОНОМИКА В ПРЕДПРИЯТИЯТА”

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от СНД
			<p>максимална степен спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди”, по процедурата няма да се подкрепят „дейности и активи, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране”.</p> <p>В допълнение, следва да имате предвид, че окончателното решение относно допустимостта на даден разход/предложение за изпълнение на инвестиция ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация относно съответното предложение.</p>